



Bruxelles, den 23.7.2020
COM(2020) 329 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

**En ny tilgang til havstrategien for Atlanterhavsområdet — Handlingsplan for
Atlanterhavsområdet 2.0**

*En ajourført handlingsplan, der skal sikre en bæredygtig, modstandsdygtig og
konkurrencedygtig blå økonomi i Unionens Atlanterhavsområde*

{SWD(2020) 140 final}

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. INDLEDNING.....	2
2. EN FÆLLES VISION OM EN BÆREDYGTIG, MODSTANDSDYGTIG OG KONKURRENCEDYGTIG BLÅ ØKONOMI I EU'S ATLANTERHAVSOMRÅDE.....	3
3. SØJLERNE	4
SØJLE I: HAVNE SOM FORBINDELSLEDE OG KNUDEPUNKTER FOR DEN BLÅ ØKONOMI.....	4
Mål 1: Havne som forbindelsesled for handelen i Atlanterhavsområdet.....	5
Mål 2: Havne som katalysatorer for erhvervslivet.....	5
SØJLE II: FREMTIDENS BLÅ FÆRDIGHEDER OG VIDEN OM HAVENE	6
Mål 3: Kvalitetsuddannelse og livslang læring.....	6
Mål 4: Viden om havene	6
SØJLE III: VEDVARENDE HAVENERGI.....	8
Mål 5: Fremme af kulstofneutralitet ved hjælp af vedvarende havenergi	8
SØJLE IV: SUNDE HAVE OG MODSTANDSDYGTIGE KYSTER.....	9
Mål 6: Mere modstandsdygtige kyster.....	10
Mål 7: Bekæmpelse af havforurening	11
4. FORVALTNING AF HANDLINGSPLANEN	11
4.1. KOORDINERING.....	11
4.2. GENNEMFØRELSE OG RAPPORTERING.....	12
4.3. MOBILISERING AF MIDLER	13
5. YDERLIGERE FORBINDELSER OG BREXIT	14
6. KONKLUSION.....	14

1. INDLEDNING

Havstrategien for Atlanterhavsområdet¹ blev vedtaget i 2011 for at støtte en bæredygtig udvikling af den blå økonomi i de EU-medlemsstater, der har kyst ud til Atlanterhavet. I 2013 fremlagde Europa-Kommissionen en handlingsplan for en havstrategi for Atlanterhavsområdet² med det sigte at gennemføre denne strategi. For at fremme en bæredygtig maritim økonomi, der kan skabe arbejdspladser, er det efter høring af de berørte parter på tide at ajourføre prioriteterne for det regionale samarbejde, således at det kan yde et frisk bidrag til Europas genopretning efter den hidtil usete socioøkonomiske krise, som covid-19-pandemien udløste.

Den blå økonomi i Atlanterhavsområdet genererede en bruttoværditilvækst (BVT) på 73,4 mia. EUR og beskæftigede 1,29 mio. mennesker i 2017. Atlanterhavet er EU's største havområde, og det tegner sig for 36 % af bruttoværditilvæksten i EU's blå økonomi. Flere af sektorerne i Atlanterhavsområdets blå økonomi forventes at lide skade som følge af krisen, navnlig kyst- og havturismen, der udgør den største sektor, og som tegner sig for en bruttoværditilvækst på 27 mia. EUR og beskæftiger 0,76 mio. mennesker.

Europa-Kommissionen har allerede vedtaget en række foranstaltninger som reaktion på covid-19-krisen. Specifikt med henblik på at yde bistand til at afhjælpe de økonomiske og sociale konsekvenser af coronaviruspandemien fremsatte Europa-Kommissionen den 27. maj forslag til en omfattende genopretningsplan. For at sikre, at genopretningen er holdbar, jævn, inklusiv og retfærdig for alle medlemsstaterne, har Europa-Kommissionen foreslået, at der etableres et nyt genopretningsinstrument med betegnelsen "Next Generation EU"³, med et budget på 750 mia. EUR, som skal indgå i et stærkt, moderne og ajourført langsigtet EU-budget.

EU's genopretningsindsats er centreret omkring begrebet "bæredygtighed", som er hjørnestenen i den europæiske grønne pagt⁴, der blev vedtaget af Europa-Kommissionen i december 2019. Den ambitiøse pakke af foranstaltninger tager sigte på at gøre Europa til det første klimaneutrale kontinent senest i 2050 og fremme sundheden, både for jordkloden, økonomien og menneskeheden.

Det understreges i forbindelse med den europæiske grønne pagt, at den blå økonomi spiller en nøglerolle som løftestang i bestræbelserne på at nå disse mål. Det anerkendes i stigende grad, at havene spiller en stor rolle med hensyn til modvirkning af og tilpasning til klimaændringerne. Den blå økonomi kan desuden bidrage til omstillingen til ren energi, navnlig ved at udnytte det voksende potentiale i vedvarende offshore-energi og forvalte havområderne mere bæredygtigt.

Sektoren kan desuden bidrage til at afbøde klimaændringerne ved at fremme anvendelsen af naturbaserede løsninger og forbedre udnyttelsen af akvatiske og marine ressourcer, f.eks. ved at fremme produktion og anvendelse af nye proteinkilder, der kan lette presset på landbrugsjorden. Med dette for øje vedtog Europa-Kommissionen den 20. maj som en central del af den europæiske grønne pagt EU's nye biodiversitetsstrategi for 2030⁵, som tager sigte på at beskytte naturen og stoppe forringelsen af økosystemerne. Sideløbende hermed vedtog

¹ COM(2011) 782 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/da/ALL/?uri=CELEX:52011DC0782>

² COM(2013) 279 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?qid=1395674057421&uri=CELEX:52013DC0279>

³ COM(2020) 456 final

⁴ COM(2019) 640 final.

⁵ COM(2020) 380 final.

Europa-Kommissionen ligeledes fra jor til bord-strategien⁶, som skal sikre et retfærdigt, sundt og miljøvenligt fødevarer-system.

Som led i genopretningsindsatsen har EU desuden vedtaget politiske retningslinjer om turisme, der skal gøre det muligt for hele Europa at få en afslappende og frem for alt sikker turistsæson. I meddelelsen "Turisme og transport i 2020 og derefter" understreges det desuden, hvor vigtigt det er at beskytte og genoprette Europas jord- og havnaturrelaterede kapital, hvilket er i tråd med den strategiske tilgang til en bæredygtig blå og grøn økonomi.

Den ændrede handlingsplan bidrager til genopretningsindsatsen i den blå økonomi, idet den sætter fokus på nøglesektorer, der kombinerer bæredygtig forandring med et højt jobskabelsespotentiale i atlantehavskystsamfundene. Foruden at fremme bæredygtig turisme i kystområderne giver omstillingen til vedvarende offshore-energikilder betydelige beskæftigelsesmuligheder i Atlanterhavsområdet. Grøn skibsfart og innovative havneaktiviteter som foreslået i denne handlingsplan vil kunne bidrage til at reducere EU's kulstofudledninger og miljømæssige fodaftryk.

Handlingsplanen er resultatet af en lang proces, der begyndte med en midtvejsevaluering⁷, der blev offentliggjort i 2018, og fortsatte med løbende bottom up-høringer⁸ af interessenter og medlemsstater i Atlanterhavsområdet. Midtvejsevalueringen viste, at der inden for rammerne af handlingsplanen for Atlanterhavsområdet er iværksat over 1 200 nye havrelaterede projekter og foretaget investeringer for næsten 6 mia. EUR, hvoraf størstedelen kommer fra EU-budgettet. Den fremhævede også behovet for forbedringer med hensyn til planens tematiske fokus og forvaltningsstrukturen og behovet for indførelsen af en overvågningsramme.

2. EN FÆLLES VISION OM EN BÆREDYGTIG, MODSTANDSDYGTIG OG KONKURRENCEDYGTIG BLÅ ØKONOMI I EU'S ATLANTERHAVSOMRÅDE

Formålet med denne reviderede handlingsplan for Atlanterhavsområdet 2.0 er at udnytte potentialet i Atlanterhavsområdets blå økonomi og samtidig bevare de marine økosystemer og bidrage til tilpasningen til og afbødningen af klimaændringer. Dette er ikke alene i overensstemmelse med de forpligtelser til bæredygtig udvikling, der er indgået på globalt plan, men er også fuldt ud integreret i Europa-Kommissionens politiske prioriteter for 2019-2024, navnlig den europæiske grønne pagt, en økonomi, der tjener alle, og et stærkere Europa i verden.

Ambitionen for handlingsplanen er at realisere syv mål under fire tematiske søjler ved hjælp af konkrete foranstaltninger, som inddrager alle relevante interessenter i Atlanterhavsområdet:

⁶ COM(2020) 381 final.

⁷ SWD(2018) 49 final, https://ec.europa.eu/maritimeaffairs/sites/maritimeaffairs/files/swd-2018-49_en.pdf

⁸ I perioden september-november 2018 tilrettelagde Europa-Kommissionen en række målrettede interessentworkshops i Gran Canaria (Spanien), Viana do Castelo (Portugal), Dublin (Irland), Liverpool (UK) og Bordeaux (Frankrig). Resultaterne af disse workshops er tilgængelige online: <https://webgate.ec.europa.eu/maritimeforum/en/node/4400>



3. SØJLERNE

Den nye handlingsplan omfatter fire søjler, som er en praktisk måde at virkeliggøre den fælles vision på. Søjlerne er indbyrdes forbundne og går på tværs af regionerne. Disse fire søjler har til formål at tackle vigtige udfordringer, at fremme en bæredygtig blå vækst og bidrage til et tættere samarbejde og større sammenhæng i området. De forskningsaktiviteter, der gennemføres som led i Galwayerklæringen,⁹ Belémerklæringen¹⁰ og den transatlantiske forskningsalliance (AORA)¹¹, går på tværs af alle søjlerne. De giver handlingsplanen en international dimension og støtter dens gennemførelse ved at bidrage til at øge forståelsen af de forandringer, der finder sted i Atlanterhavet, og disses indvirkning på kystsamfundene, og ved at fremme udviklingen af innovative løsninger.

Søjlerne sætter fokus på spørgsmål, som de enkelte kystregioner og de enkelte stater ikke kan løse alene, eller som kan løses mere effektivt ved at handle i fællesskab og skabe resultater på områder, der gør en forskel i dagligdagen for de mennesker, der bor i kystområderne.

Den feedback, der er modtaget i forbindelse med høringen af og drøftelserne med de fem nævnte EU-medlemsstater, har bidraget til at indkredse specifikke, indbyrdes forbundne og gensidigt forstærkende **mål og foranstaltninger**. De vedtagne mål og foranstaltninger er ikke udtømmende.

Det arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, der ledsager denne meddelelse, indeholder en detaljeret beskrivelse af de konkrete foranstaltninger og mulighederne for gennemførelse heraf under hver søjle.

SØJLE I: HAVNE SOM FORBINDELSLEDE OG KNUDEPUNKTER FOR DEN BLÅ ØKONOMI

Kystturisme, akvakultur, skibsbyggeri og fremspirende erhvervsgrøner såsom vedvarende havenergi er centreret omkring eller tæt knyttet til de aktiviteter, der udøves i havnene. Havne kan spille en væsentlig rolle for en bæredygtig udvikling af disse sektorer og omstillingen til en kulstoffri økonomi. Hvis dette potentiale skal udnyttes, er det nødvendigt at genoverveje den rolle, som havnene i Atlanterhavsområdet skal spille. Samtidig skal havneoperatørernes

⁹ Den 24. maj 2013 undertegnede Den Europæiske Union, Canada og USA en aftale om et atlantehavssamarbejde. http://ec.europa.eu/research/iscp/pdf/galway_statement_atlantic_ocean_cooperation.pdf#view=fit&pagemode=none

¹⁰ Den 13. juli 2017 undertegnede Den Europæiske Union, Brasilien og Sydafrika Belémerklæringen om et forsknings- og innovationssamarbejde vedrørende Atlanterhavet http://ec.europa.eu/research/iscp/pdf/belem_statement_2017_en.pdf.

¹¹ EU, USA og Canada deltager i den transatlantiske forskningsalliance (AORA). Takket være AORA arbejdes der nu på ca. 25 projekter vedrørende forskning i Atlanterhavet med deltagelse af over 500 internationale forskerhold. <https://www.atlanticresource.org/aora>

rolle som katalysatorer for de blå virksomheder styrkes. Havnene skal også samarbejde indbyrdes om at skaffe finansiering til intelligent infrastruktur og om at planlægge kapacitetsudviklingen bedre, således at der er plads til væksten i samhandelen.

Maritim innovation kan bidrage til dekarboniseringen af de maritime emissionskilder. Der findes f.eks. allerede teknologi, der kan reducere skibes kulstofudledninger. Der er bl.a. tale om flydende naturgas, produktion af brint, luftsmøring, vindkraft og efterbehandling af udstødningsgas. Installering af infrastruktur til genopladning og optankning med alternative brændsler i havne og fragtterminaler, også for skibe, der ligger til kaj, vil bidrage til en væsentlig forbedring af luftkvaliteten i kystsamfundene.

For at opfylde ovennævnte behov, omfatter søjlen **to specifikke mål** og et sæt konkrete foranstaltninger.

Mål 1: Havne som forbindelsesled for handelen i Atlanterhavsområdet

Foranstaltninger

- ▶ Udvikle TEN-T-motorvejene til søs i Atlanterhavsområdet
- ▶ Skabe et netværk af grønne havne senest i 2025
- ▶ Fremme søtransportforbindelserne for nærskibsfarten i Atlanterhavsområdet for bedre at integrere Irland
- ▶ Lancere en atlanterhavsstrategi for flydende naturgas
- ▶ Udvikle incitamentter til miljøvenlig opgradering af havneinfrastruktur
- ▶ I fællesskab udarbejde handlingsplaner for affaldshåndtering i havnene i Atlanterhavsområdet

Mål 2: Havne som katalysatorer for erhvervslivet

Foranstaltninger

- ▶ Udvikle en blå acceleratorordning for havnene i Atlanterhavsområdet for at hjælpe dem med at opskalere innovative virksomheder
- ▶ Udveksle bedste praksis og idéer og løse problemer i fællesskab
- ▶ Udvide dataindsamlingen ud over de traditionelle (logistiske) data
- ▶ Øge kommunikationen og tilgængeligheden af data om havnenes økonomiske potentiale

SØJLE II: FREMTIDENS BLÅ FÆRDIGHEDER OG VIDEN OM HAVENE

Det er helt afgørende at have de rette færdigheder for at kunne drage fordel af innovation og hurtigt tage blå teknologi i brug. Tilbud om specialiseret uddannelse og efteruddannelse baseret på en business intelligence-ordning kan tiltrække unge talenter til den blå økonomi, stimulere produktiviteten og øge konkurrenceevnen i EU's Atlanterhavsområde.

Selv om der allerede findes specialiserede klynger, der arbejder på lokalt og regionalt plan, kan et effektivt havområdebaseret samarbejde gøre det lettere for kvalificerede arbejdstagere at bevæge sig på tværs af grænserne for at opfylde behovene på et arbejdsmarked i stadig udvikling. En andet fokusområde er viden om havene. Borgere, der har viden om havene, kan justere deres adfærd i dagligdagen og træffe informerede og ansvarlige beslutninger, der fremmer en god forvaltning af havene efter en fælles tilgang¹².

For at opfylde ovennævnte behov, omfatter søjlen **to specifikke mål** og et sæt konkrete foranstaltninger.

Mål 3: Kvalitetsuddannelse og livslang læring

Foranstaltninger

- ▶ Fastlægge, hvilke blå færdigheder der mangler i EU's Atlanterhavsområde
- ▶ Harmonisere dataindsamlingen inden for blå karrierer
- ▶ Etablere en business intelligence-ordning og fremme oprettelsen af forbindelsescentre for at forbedre samarbejdet mellem virksomheder og uddannelsesudbydere
- ▶ Fastlægge — ved hjælp af peerlæring — bedste praksis for matchmaking mellem arbejdsgivere og jobsøgende, der kan tjene til inspiration
- ▶ Drage fordel af eksisterende informationsplatforme for jobmuligheder og udnytte disses potentiale i den blå sektor

Mål 4: Viden om havene

Foranstaltninger

- ▶ Lancere et pilotpensum for viden om Atlanterhavet
- ▶ Senest i 2025 oprette 25 skoler, hvor der skal formidles viden om Atlanterhavet
- ▶ Indarbejde en komponent om viden om havene (udbredelse) i de relevante projekter
- ▶ Gøre brug af det transatlantiske ungdomsforum, All-Atlantic Ocean Youth Forum
- ▶ Inddrage borgerne i havrelaterede foranstaltninger i EU's Atlanterhavsområde
- ▶ Inddrage borgerne i aktiviteter, der tilrettelægges i anledning af havets dag i Europa, den internationale havdag og inden for rammerne af den fremtidige EU-havplatform

¹² Som anført i [den transatlantiske gennemførelsesstrategi](#), der er udarbejdet af arbejdsgruppen om viden om havene inden for rammerne af den transatlantiske forskningsalliance (AORA), som støttes af Horisont 2020 (Marine Working Group on Ocean Literacy of the Atlantic Ocean Research Alliance).

(EU4Ocean platform)

SØJLE III: VEDVARENDE HAVENERGI

Det understreges i den europæiske grønne pagt, at offshorevindkraftproduktion kommer til at spille en afgørende rolle for omstillingen til en klimaneutral økonomi. Det fremhæves desuden, at der er behov for en mere bæredygtig forvaltning af havområderne for at kunne udnytte offshorevindkraftens potentiale. Dette kræver, at der bygges videre på det vellykkede regionale samarbejde, som fremmes aktivt inden for rammerne af havstrategien for Atlanterhavsområdet og den dertil knyttede handlingsplan. Med dette for øje har Kommissionen til hensigt i fjerde kvartal af 2020 at forelægge en strategi for udviklingen af offshoreproduktion af vedvarende energi i EU. Strategien skal bl.a. bygge på handlingsplanen for Atlanterhavsområdet 2.0.

EU's Atlanterhavsområde er førende inden for og prøvesten for udviklingen af nye vedvarende havenergikilder¹³, navnlig havenergi og flydende havvindmøller. Hvis vi skal nå det næste skridt i udviklingen, nemlig at modne vellykkede prototyper til kommerciel anvendelse, er det afgørende, at vi bevarer vores teknologiske førerstilling, holder på talent og tilbyder ren energi til rimelige priser, samtidig med at vi tager højde for den potentielle indvirkning på havmiljøet og de måder, hvorpå vi kan afbøde denne indvirkning.

De lande, der deltager i havstrategien for Atlanterhavsområdet, har udviklet et tæt samarbejde om maritim fysisk planlægning.

Denne søjle tager sigte på at tackle en række indbyrdes forbundne udfordringer, nemlig at forbedre adgangen til finansiering, opnå den nødvendige politiske støtte og offentlighedens accept, lette udvekslingen af viden og anvendelsen af bedste praksis i hele regionen.

For at opfylde ovennævnte behov, omfatter søjlen **et specifikt mål** og en sæt konkrete foranstaltninger.

Mål 5: Fremme af kulstofneutralitet ved hjælp af vedvarende havenergi

Foranstaltninger

- ▶ Fastsætte specifikke mål for anvendelsen af vedvarende havenergi i Atlanterhavsregionerne, idet der tages højde for den miljømæssige indvirkning heraf
- ▶ Fastlægge de bedste steder for havbaserede anlæg for produktion af vedvarende energi (herunder havvindmølleparker) og havne i nærheden heraf på tværs af Atlanten, idet der tages højde for den potentielle indvirkning på havmiljøet
- ▶ Tilskynde til installering af innovative anlæg til produktion af vedvarende energi
- ▶ Samle de forskellige initiativer om vedvarende havenergi i EU's Atlanterhavsområde på grundlag af filosofien bag den strategiske energiteknologiplan for EU (SET-planen), hvilket vil fremme målene i denne plan yderligere
- ▶ Fremme offentlighedens kendskab til vedvarende havenergi i Atlanterhavsområdet ved hjælp af passende kommunikationsværktøjer

¹³ Vedvarende havenergi omfatter offshoreproduktion af vindkraft (bundfast og flydende) og havenergi (bølge- og tidevandsenergi).

- ▶ Styrke samarbejdet i den europæiske havenergisektor
- ▶ Udvikle en specifik ramme for havenergi for EU's Atlanterhavsøer

SØJLE IV: SUNDE HAVE OG MODSTANDSDYGTIGE KYSTER

EU's Atlanterhavskyst er sårbar som følge af de mange menneskelige aktiviteter i området. Desuden forårsager voldsomme storme, oversvømmelser og erosion omfattende skader på kysten, og sådanne begivenheder vil sandsynligvis blive forværret på grund af klimaændringerne. Det forventes ifølge både serrapporten "Special Report on the Ocean and Cryosphere in a Changing Climate"¹⁴ fra FN's Mellestatslige Panel om Klimaændringer¹⁵ og den årlige rapport om havenes tilstand¹⁶ fra jordobservationsprogrammet Copernicus¹⁷, at vandstanden i havene vil stige i et accelereret tempo, og at forekomsten af ekstreme vejrforhold vil være stigende (meget høje vandtemperaturer i havet og stormfloder).

Der er behov for foranstaltninger til styring af klimarisici og -tilpasning for at beskytte levestederne og biodiversiteten langs kysterne såvel som sårbare infrastrukturer og økonomiske aktiviteter. Havets og kysternes levesteder bør beskyttes og værdsættes, navnlig med henblik på at udvikle nye former for hav- og kystturisme. I denne særlige sektor bør cirkulær økonomi, nulforurening, energieffektivitet og beskyttelse af biodiversiteten være de ledende principper for udviklingen af mere bæredygtige praksisser, der gavner den lokale udvikling og den lokale beskæftigelse året rundt.

Selv om skibsfarten er blevet sikrere i de seneste årtier, udgør havforurening som følge af forsætlige og utilsigtede udslip af olie og andre skadelige stoffer fortsat en høj risiko. En effektiv håndtering af udslip og konsekvenserne heraf forudsætter et tværsektorielt samarbejde og en indsats på regionalt niveau.

Havforurening, navnlig i form af plast, udgør et andet stort problem. Værdifulde materialer, der ville kunne genanvendes, forurener i stedet strandene langs Atlanterhavet og skader miljøet. Sådant affald ville kunne indsamles og sendes tilbage i økonomien, som dermed bliver mere cirkulær. Kystregionerne og borgerne i disse regioner kan ved hjælp af koordinerede foranstaltninger udvikle tiltag mod havaffald som supplement til de igangværende initiativer inden for rammerne af konvention om beskyttelse af havmiljøet i det nordøstlige Atlanterhav (Osparkonventionen)¹⁸, EU's havstrategirammedirektiv¹⁹ og EU-strategien for plast²⁰. Forskningen har også vist, at undervandsstøj kan have en række forskellige skadevirkninger for de havpattedyr, der udsættes herfor, lige fra adfærdsændringer til død. Den europæiske grønne pagts indsatsområde "sunde oceaner, have, kystområder og indre farvande" vil komme til at spille en særlig vigtig rolle for bevarelsen og genopretningen af et sundt Atlanterhav og for sikringen af Atlanterhavskysternes modstanddygtighed.

¹⁴ <https://www.ipcc.ch/srocc/home/>

¹⁵ FN's Mellestatslige Panel om Klimaændringer havde fået til opgave at vurdere den videnskabelig dokumentation for klimaændringer.

¹⁶ <http://marine.copernicus.eu/2nd-ocean-state-report-available/>, <http://marine.copernicus.eu/3rd-ocean-state-report-now-available/>

¹⁷ www.copernicus.eu

¹⁸ Konventionen om beskyttelse af havmiljøet i det nordøstlige Atlanterhav ("Osparkonventionen") blev åbnet for undertegnelse på Oslokommissionens og Pariskommissionens ministermøde i Paris den 22. september 1992. Den blev vedtaget sammen med en sluterklæring og en handlingsplan. Alle fem EU-medlemsstater, der deltager i havstrategien for Atlanterhavsområdet, er parter i Osparkonventionen.

¹⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:32008L0056>

²⁰ COM(2018) 28.

For at opfylde ovennævnte behov, omfatter søjlen **to specifikke mål** og et sæt konkrete foranstaltninger.

Mål 6: Mere modstandsdygtige kyster

Foranstaltninger

- ▶ Demonstration af et omfattende system til varsling og observation af den øgede forekomst af storme og oversvømmelser som følge af klimaændringerne
- ▶ Udvikle synergier mellem de eksisterende EU-infrastrukturer for såvel kystobservation og -beskyttelse som for varsling og overvågning — fremme udviklingen af in situ-havobservatorier
- ▶ **Udvikle test- og pilotområder for at afprøve metoder til kystbeskyttelse og fremme naturbaserede løsninger.**
- ▶ Fremme bæredygtig praksis i kyst- og havturismen
- ▶ Opstille en liste over nationale og regionale klimatilpasningsstrategier og -foranstaltninger for kystområderne, der er knyttet til risikovurderinger og risikostyringsplaner — udveksle bedste praksis
- ▶ Udarbejde oplysningskampagner rettet mod kystsamfundene langs Atlanterhavet
- ▶ Informere unge mennesker og befolkningen i kystområderne om kystlinjernes udvikling og måder, hvorpå man kan tilpasse sig til det stigende havniveau
- ▶ Udveksle bedste praksis om, hvordan maritim fysisk planlægning kan bruges til at tilpasse kystområderne og gøre dem modstandsdygtige, herunder de relevante miljøvurderinger (EIA²¹, SEA²², AA²³)
- ▶ Udarbejde kort over vådområder langs kysterne med henblik på bevarelse og overvågning af deres rolle som kulstofdræn

²¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (EUT L 26 af 28.1.2012, s. 1) som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/52/EU af 16. april 2014 (EUT L 124 af 25.4.2014, s. 1).

²² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/42/EF af 27. juni 2001 om vurdering af bestemte planers og programmets indvirkning på miljøet (EFT L 197 af 21.7.2001, s. 30).

²³ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EFT L 206 af 22.7.1992) som ændret ved Rådets direktiv 97/62/EF af 27. oktober 1997 (EFT L 305 af 8.11.1997, s. 42), Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1882/2003 af 29. september 2003 (EUT L 284 af 31.10.2003, s. 1), Rådets direktiv 2006/105/EF af 20. november 2006 (EUT L 363 af 20.12.2006, s. 368) og Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013 (EUT L 158 af 10.6.2013, s.193).

Mål 7: Bekæmpelse af havforurening

Foranstaltninger

- ▶ Udarbejde et pilotprojekt om rene kystsamfund uden affald
- ▶ Gøre brug af de eksisterende værktøjer til at identificere de største kilder til, spredningsveje for og forekomster af havaffald
- ▶ Fremme forretningsaktiviteter baseret på den cirkulære økonomi, udvikle incitamenter og miljøcertificeringsordninger
- ▶ Lancere fælles tiltag til at gøre offentligheden opmærksom på problemet, f.eks. stranddage, hvor lokalsamfundene mødes om at rense stranden for affald
- ▶ Fremme fiskeri efter affald for at tilskynde alle fiskere til at bringe affald, som de fanger med deres net i forbindelse med det normale fiskeri, med på land
- ▶ Udarbejde tiltag inden for rammerne af Osparkonventionen for at gennemføre de fælles foranstaltninger i den regionale handlingsplan for havaffald
- ▶ Fremme en koordineret og effektiv gennemførelse af de foranstaltninger mod havaffald og undervandsstøj, som medlemsstaterne skal gennemføre i henhold til havstrategirammedirektivet
- ▶ **Støtte arbejdet inden for rammerne af EU-civilbeskyttelsesmekanismen samt Bonnaføtalen og Lissabonaføtalen med henblik på effektiv forebyggelse, beredskab og indsats mod forsætlig og utilsigtet forurening**
- ▶ Fremme det tværsektorielle samarbejde for at opnå en koordineret indsats til havs og på kysten

4. FORVALTNING AF HANDLINGSPLANEN

4.1. KOORDINERING

Den politiske koordination ligger hos de ministre med ansvar for maritime anliggender, som deltagerlandene har udpeget. Medlemsstaterne fastlægger de overordnede politiske retningslinjer (herunder det geografiske anvendelsesområde for havstrategien for Atlanterhavsområdet), gør status over gennemførelsen og sætter fokus på medansvaret for initiativet. Medlemsstaterne kan i samråd med Europa-Kommissionen beslutte at udvide deltagelsen i havstrategien for Atlanterhavsområdet til enhver interesseret stat.

Den operationelle koordinering varetages af et Atlanterhavsstrategiudvalg, der inden for rammerne af sit mandat fungerer som beslutningstagende (udøvende) organ for handlingsplanen og sikrer behørig inddragelse af repræsentanterne for kystregionerne (i tråd med EU-medlemsstaternes respektive forfatningsmæssige rammer). Repræsentanter for de relevante finansieringsorganer såvel som andre organer kan afhængigt af dagsordenen for det pågældende møde indbydes til at deltage som observatører i de enkelte møder. Europa-Kommissionen er fast medlem af udvalget.

Forvaltningsorganernes specifikke procedurer, rolle og forretningsorden vil blive fastlagt i særlige arbejdsordninger.

4.2. GENNEMFØRELSE OG RAPPORTERING

Denne handlingsplan er en opfordring til kystregionerne, den private sektor, forskersamfundet, de nationale offentlige myndigheder og andre aktører til at begynde at tilrettelægge projekter rettet mod de opstillede mål. De eksisterende og nye partnerskaber i EU's Atlanterhavsområde bør gøre brug af handlingsplanen til at udveksle viden og skabe innovation.

Hvis det skal lykkes at gennemføre handlingsplanen, skal der træffes klare beslutninger på et tidligt trin, og der er en række vigtige betingelser, der skal opfyldes. Det drejer sig om følgende betingelser:

- Medlemsstaterne skal godkende den ændrede handlingsplan, før den kan gennemføres, deltagerlandene skal anerkende, at handlingsplanens prioriteter går på tværs af politikker, ministerier og forvaltningsniveauer, de skal fastlægge prioriteter, engagere sig og tage ansvar, afstemme politikker og midler på nationalt og regionalt niveau og tilskynde til, at de regionale myndigheder og private investorer deltager inden for de eksisterende mekanismer og rammer, og de skal stille de relevante midler og ressourcer til rådighed i overensstemmelse med landets kapacitet.
- Atlanterhavsstrategiudvalget skal regelmæssigt gennemgå og ajourføre (dvs. fastlægge og ajourføre handlingsplanens prioriteter) og foreslå/godkende flagskibsforanstaltninger, og det har mulighed for at mærke projekter.
- Europa-Kommissionen skal fremme en strategisk tilgang på EU-plan, herunder sørge for koordinering og i det omfang, det er muligt, afpasse finansieringen med de eksisterende EU-initiativer og -instrumenter²⁴, der er relevante for de pågældende søjler og vedtagne foranstaltninger.
- Myndighederne skal overvåge og evaluere de fremskridt, der gøres på nationalt plan, hvis det er relevant, herunder med støtte fra støttemekanismen for Atlanterhavshandlingsplanen, og de skal udstikke retningslinjer for gennemførelsen.
- De vigtigste interessenter skal inddrages, også de nationale, regionale og lokale myndigheder, de økonomiske og sociale aktører, civilsamfundet, den akademiske verden og ikke-statslige organisationer. Der vil ligeledes blive tilskyndet til deltagelse gennem offentlige begivenheder (f.eks. årlige fora, business-to-business og investorer pitch/speed-funding).
- Atlanterhavsstrategiudvalget skal regelmæssigt følge de fremskridt, der gøres, og aflægge rapport herom på politisk niveau, og det vil være ansvarligt for at sikre, at handlingsplanen gennemføres.
- En særlig bistandsmekanisme skal yde støtte direkte til EU-medlemsstaterne og hjælpe dem med at realisere målene under hver søjle. Støtten bør også omfatte inddragelse af og hjælp til interessenterne til at indgå i partnerskaber og indsamling af alle de data, der er nødvendige for at fastlægge referencescenarier, overvåge og rapportere om fremskridt og ajourføre dataknudepunktet for Atlanterhavet (Atlantic maritime data hub)²⁵.
- EU og EU-medlemsstaterne er fælles om ansvaret for formidlingen af oplysninger om handlingsplanen for Atlanterhavsområdet og den overordnede havstrategi for

²⁴ Med forbehold af vurderingen af evalueringsprocedurerne og kriterierne for de relevante fonde, programmer og projekter.

²⁵ <https://maritime.easme-web.eu/>

Atlantehavsområdet, idet ansvaret ligger på alle niveauer, både nationalt, regionalt og lokalt. Bistandsmekanismen skal udarbejde og koordinere en konsekvent kommunikationsstrategi for EU's Atlantehavsområde.

Der skal etableres en særlig overvågnings- og evalueringsramme, der skal følge de fremskridt, der gøres inden for rammerne af handlingsplanen, og som skal hjælpe med at vurdere, hvorvidt handlingsplanens mål realiseres. Resultaterne af den løbende gennemgang danner grundlag for eventuelle fremtidige ændringer af handlingsplanen.

4.3. MOBILISERING AF MIDLER

Der er ikke afsat midler på EU-budgettet til handlingsplanen for Atlantehavsområdet. Planen vil hovedsagelig blive finansieret af de EU-midler og nationale midler og finansieringsinstrumenter, der er relevante for de enkelte mål og foranstaltninger. Forelæggelsen af handlingsplanen er timet således, at den kan inspirere forvaltningsmyndighederne i EU-medlemsstaterne og kystregionerne, når de udarbejder deres partnerskabsaftaler og -programmer, som skal være på plads inden udgangen af 2020.

Med henblik på den næste programmeringsperiode (2021-2027) undersøges det i meddelelsen, hvilke midler der er behov for til sikring af en vellykket gennemførelse af de fastlagte foranstaltninger. Dette omfatter en kombination af offentlige investeringer fra nationale budgetter og EU-budgettet samt private midler.

EU-medlemsstaterne og deres kystregioner kan trække på:

- De europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fonde), navnlig:
 - Den Europæiske Hav- og Fiskerifond (EHFF)
 - Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), herunder EU-programmerne for europæisk territorielt samarbejde
- Horisont 2020 og forskningsprogrammerne inden for rammerne heraf
- COSME-programmet for små og mellemstore virksomheder
- Connecting Europe-faciliteten for infrastruktur
- Erasmus+-programmet for uddannelse, ungdom og idræt
- LIFE-programmet for miljø og klima
- Det europæiske reformstøtteprogram (efter anmodning om finansiel og teknisk støtte)
- EU-civilbeskyttelsesmekanismen for forebyggelse og beredskab i forbindelse med grænseoverskridende risici og forurening til havs og på land.

Programmerne for territorielt samarbejde, navnlig Interreg-programmet for Atlantehavsområdet, har til formål at facilitere det tværnationale samarbejde, som nærværende handlingsplan har til formål at gennemføre.

EU har til hensigt at levere en stor del af støtten gennem sine finansielle instrumenter. I perioden 2013-2017 ydede Den Europæiske Investeringsbank lån til projekter vedrørende konnektivitet og grønne teknologier i EU's Atlantehavsområde for næsten 3 mia. EUR og er dermed den andenstørste finansieringskilde efter Den Europæiske Fond for Regionaludvikling. Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer har også bidraget ved at stille garantier til rådighed, der mindsker risikoen for offentlige og private investorer. Disse lån og garantier indgår sammen med tilskud fra EU-programmer. BlueInvest-plattformen, som påbegyndte arbejdet i september 2019, hjælper små og mellemstore virksomheder med at få

adgang finansiering. Dette sætter dem i stand til at levere nye produkter eller tjenester til markedet gennem coaching i forretningsmæssig parathed og tilskud til aktiviteter såsom yderligere udvikling og demonstration. Kommissionens forslag til en efterfølger for perioden 2021-2027 efter Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer, nemlig InvestEU-programmet, indebærer et større fokus på opfyldelsen af EU-mål såsom dekarbonisering eller den cirkulære økonomi.

5. YDERLIGERE FORBINDELSER OG BREXIT

Gennemførelsen af handlingsplanen kræver ikke ændringer af EU-lovgivningen. Handlingsplanen har til formål at styrke de EU-politikker, der er relevante for EU's Atlanterhavsområde, og øge synergieffekten mellem dem til støtte for en bæredygtig, modstandsdygtig og konkurrencedygtig blå økonomi i EU's Atlanterhavsområde. Dette omfatter navnlig EU-politikker og -programmer, der vedrører havne og konnektivitet²⁶, energi fra vedvarende energikilder²⁷, uddannelse og færdigheder²⁸, navnlig foranstaltningerne i dagsordenen for færdigheder, tilpasning til klimaændringer²⁹, miljø³⁰ og forskning og innovation³¹.

Hvis der skal opnås større støtte til handlingsplanen, vil det formodentlig være nødvendigt at arbejde sammen med kendte netværk for at inddrage specialiserede interessentgrupper, som f.eks. Enterprise Europe-netværket³², FARNET³³ samt regionale og lokale klynger. Det vil blive tilstræbt at skabe synergier med andre mellemstatslige organer, som f.eks. konventionen om beskyttelse af havmiljøet i det nordøstlige Atlanterhav³⁴ og den transatlantiske forskningsalliance (Atlantic Ocean Research Alliance (AORA))³⁵, hvis geografiske dækning og anvendelsesområde i vidt omfang stemmer overens med handlingsplanen.

Fra den 1. februar 2020 er Det Forenede Kongerige ikke længere medlem af Den Europæiske Union. Landets status som tredjeland vil få indvirkning på, i hvilket omfang og på hvilke betingelser Det Forenede Kongerige deltager i handlingsplanen for Atlanterhavsområdet.

6. KONKLUSION

Kommissionen opfordrer hermed Europa-Parlamentet og Rådet til at godkende handlingsplanen og de retningslinjer, der er udstukket i denne meddelelse. Kommissionen opfordrer ligeledes Regionsudvalget og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg til at afgive en udtalelse om dette initiativ.

²⁶ Der er opstillet rammer for levering af havnetjenester og fælles regler om finansiel gennemsigtighed for havne: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:32017R0352>

²⁷ Direktiv om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/da/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2018.328.01.0082.01.ENG&toc=OJ:L:2018:328:TOC

²⁸ En ny dagsorden for færdigheder i Europa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0381&from=DA>

²⁹ Den europæiske grønne pagt: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?qid=1576150542719&uri=COM%3A2019%3A640%3AFIN>

³⁰ MSFD, EIA, SEA og AA hvad angår offshoreproduktion af vindkraft.

³¹ https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/oceans-and-seas_en

³² <https://een.ec.europa.eu/>

³³ https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/cms/farnet2/node_en

³⁴ <https://www.ospar.org/convention>

³⁵ <https://www.atlanticresource.org/aora/site-area/background/howweare>